

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431
KARAR NO : 2021/823

DAVACI : Ziyad Denizcilik Yatırım Anonim İrketi
VEKİLLER : Av. Murat Sinan Ba aran, Av. Bahar Merden Co kun
(E-Tebliğat)

DAVALI : Rekabet Kurumu (E-Tebliğat)
VEKİL : H.M. Mehmet Özden - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı İrket tarafından, Ambarlı-Bandırma hattında ro-ro taşımacılığı yapan davacının da aralarında bulundu u te ebbüslerin nakliyecilere uygulanan taşıma fiyatlarını aralarında anlaşarak belirledi inden bahisle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlal edildi i gerekçesine binaen aynı Kanunun 16. maddesi uyarınca 1.347.056,44-TL idari para cezası verilmesine yönelik Rekabet Kurulu'nun 18/04/2019 tarih ve 2017-4-57 Dosya, 19-16/229-101 karar sayılı i leminin; hukuka aykırı oldu u ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacı L NES'in Ambarlı-Bandırma ro-ro taşımacılığı hattında taşıma fiyatlarını diğer te ebbüsler ile birlikte ortakla a belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etti i, Kurul tarafından verilen idari para cezasının hukuka uygun oldu u savunularak davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 16. dâre Mahkemesi'nce, duruma için önceden belirlenerek taraflara tebliğ edilen 19/03/2021 günü davacı vekili Av. Murat Sinan Ba aran'ın, davalı idareyi temsilen Hukuk Mü aviri Mehmet Özden'in geldi i, taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra, kararın daha sonra tebliğ edilece i belirtilerek duru maya son verildi. Dava dosyası incelenerek i in esası hakkında gere i görü lüldü.

Dava, davacı İrket tarafından, Ambarlı-Bandırma hattında ro-ro taşımacılığı yapan davacının da aralarında bulundu u te ebbüslerin nakliyecilere uygulanan taşıma fiyatlarını aralarında anlaşarak belirledi inden bahisle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlal edildi i gerekçesine binaen aynı Kanunun 16. maddesi uyarınca 1.347.056,44-TL idari para cezası verilmesine yönelik Rekabet Kurulu'nun 18/04/2019 tarih ve 2017-4-57 Dosya, 19-16/229-101 karar sayılı i leminin iptali istemiyle açılmış tır.

I- İLGİLİ MEVZUAT

Mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan te ebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak amacıyla hazırlanıp yürürlü e konulmuş olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde, piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzelki ilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

te kil eden birimler te ebbüs olarak tanımlandıktan sonra, 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında do rudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını ta ıyan veya bu etkiyi do uran yahut do urabilecek nitelikte olan te ebbüsler arası anla malar, uyumlu eylemler ve te ebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle unlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı olu turan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım artlarının tespit edilmesi,

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölü ülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının payla ılması ya da kontrolü,

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dı nda belirlenmesi,

d. Rakip te ebbüslerin faaliyetlerinin zorla tırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren te ebbüslerin boykot ya da di er davranı larla piyasa dı na çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, e it hak, yükümlülük ve edimler için e it durumdaki ki ilere farklı artların uygulanması,

f. Anla manın niteli i veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte di er mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı te ebbüs durumundaki alıcıların talep etti i bir malın ya da hizmetin di er bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından te hiri artına ba lanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ili kin artların ileri sürülmesi,

Bir anla manın varlı ının ispatlanamadı ı durumlarda piyasadaki fiyat de i melerinin veya arz ve talep dengesinin ya da te ebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendi i, bozuldu u veya kısıtlandı ı piyasalardakine benzerlik göstermesi, te ebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine te kil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak ko uluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadı ını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmi tir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında do rudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını ta ıyan veya bu etkiyi do uran yahut do urabilecek nitelikte olan te ebbüsler arası anla malar, uyumlu eylemler ve te ebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmı tir.

Bu maddenin gerekçesi ise u ekilde belirlenmi tir; " *Bu Kanunun amacı rekabetin korunması oldu una göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu te ebbüsler arası anla ma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anla ma, Medeni Hukukun geçerlilik ko ullarına uymasa bile tarafların kendilerini ba lı hissettikleri her türlü uzla ma ya da uyu ma anlamında kullanılmı tir. Anla manın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur. Te ebbüsler arasında bir anla manın varlı ı tesbit edilemese bile te ebbüsler arasında kendi ba ımsız davranı ları yerine geçen bir koordinasyon veya pratik bir i birliği sa layan do rudan veya dolaylı ili kiler de e er aynı sonucu do uruyorsa yasaklanmı tir. Böylece te ebbüslerin kanuna kar ı hile yolu ile rekabeti sınırlayıcı uygulamaları me ru göstermeleri engellenmek istenmi tir. Ço u zaman te ebbüsler ortak sorunlarıyla ilgilenmek üzere aralarında tüzel ki iligi olan veya tüzel ki ili i olmayan birlikler olu tururlar. Bu birlikler zaman zaman üyeleri arasında rekabeti önleyerek üyelerinin daha fazla kazançlar elde etmelerine hizmet edici kararlar alabilirler.*

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

Bu gibi kararlar da rekabet sistemine aykırıdır ve yasaklanmıştır. / Rekabeti kısıtlayıcı anla malar dikey veya yatay anla malar ekinde olabilmektedir. Aynı seviyede yapılan anla malara yatay anla ma denmekte ve bu tür anla maların bizatihi rekabeti bozucu etkilerinin oldu u kabul edilmektedir. Bu görüş ten hareketle Maddenin ikinci fıkrasında en sık rastlanan rekabeti sınırlama anla maları örnek olarak sayılmış ve bu tür anla maların bizatihi yasak oldu u vurgulanmıştır. Bu na da dikkat çekilmelidir ki bu fıkrada zikredilen örnekler tahdidi de il tadadidir. / Rekabeti kısıtlayıcı anla maların yasaklandı ı bir hukuk düzeninde genellikle bu tür anla malar gizli yapılmakta ve bunların varlı ının ispatı oldukça güç, bazen de imkansız olmaktadır. Bu nedenle Maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hallerin varlı ı halinde te ebbüslerin uyumlu eylem içinde oldukları karinesi kabul edilmiştir. Böylelikle uyumlu eylem içinde olmadıklarını ispat yükü ilgili te ebbüslere geçirilmiştir bulunmakta ve ispat güçlü ü nedeniyle Kanununun i lemez hale gelmesinin önlenmesi amaçlanmıştır. "

Di er yandan, Kanun'un "Para Cezaları" ba lıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranış larda bulunanlara, ceza verilecek te ebbüs ile te ebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir yıl önceki malî yıl sonunda olu an veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karara en yakın malî yıl sonunda olu an ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafî gelirinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilece i belirtilmiştir.

II-MADD OLAY

Dava dosyasının incelenmesinden; H.A. adlı ki i tarafından davalı idare kayıtlarına 25.08.2017 tarih, 6149 sayı ile intikal eden ba vuru ile Ambarlı Limanı - Bandırma Limanı hattında faaliyet gösteren ro-ro gemi i letmecilerinin birlikte hareket ettikleri ve aynı tarihlerde fiyat artışı yaptıkları iddia edilerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında gere inin yapılmasının talep edildi i, ba vuru üzerine düzenlenen 21.09.2017 tarihli ve 2017-4-57/11 sayılı ilk inceleme raporu, 10.10.2017 tarihli Rekabet Kurulu'nun toplantısında görüş ülererek anılan iddialar hakkında önara tırma yapılmasına karar verildi i, ilgili karar uyarınca düzenlenen 20.11.2017 tarihli ve 2017-4-57/ÖA sayılı Önara tırma Raporu Rekabet Kurulunun 28.11.2017 tarihli toplantısında görüş ülererek 17-39/627-M sayılı Tramola Gemi letmecili i ve Ticaret A. . (TRAMOLA), Kale Nakliyat Seyahat ve Turizm A. . (KALE), davacı irketin unvan de i ikli i öncesindeki unvanı olan Istanbul Lines Denizcilik Yatırım A. . (L NES), stanbul Deniz Nakliyat Gıda n aat Sanayi Ticaret Ltd. ti. (DN) ve Kabotaj Hattı Ro-Ro ve Feribot letmecileri Derne i (ROFED) hakkında soru turma açılmasına karar verildi i, anılan soru turmaya ilave olarak, önara tırma ve soru turma sürecinde elde edilen yeni bilgi ve bulgular kapsamında soru turmanın konusunun Ambarlı - Topçular hattını da kapsayacak ekilde geni letilmesine karar verilerek stanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A. . (DO) hakkında, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmedi inin tespiti için soru turma açıldı ı, söz konusu soru turmalar ile birle tirilerek birlikte yürütülmesine karar verildi i, soru turma bildirimlerinin tebli edilmesini müteakiben, Kurum kayıtlarına 26.12.2017 tarih ve 9994 sayı ile intikal eden ve KALE tarafından yapılan ba vuruda Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif birli i Yapılmasına Dair Yönetmelik (Pi manlık Yönetmeli i) çerçevesinde pi manlık ba vurusunda bulunuldu u, KALE'nin Pi manlık Yönetmeli inin 6. maddesinde belirlenen ko ulları yerine getirmesi kaydıyla,

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

ba vurunun kabul edilmesine karar verildi i, soru turma kapsamında hazırlanan 14.09.2018 tarih ve 2017-4-57/SR sayılı Soru turma Raporunun ticari sırlardan arındırılarak te ebbüslere tebli edildi i ve taraflara yazılı savunmalarını 30 gün içinde Kuruma göndermeleri gerekti inin bildirildi i, L NES'in ve di er te ebbüslerin ikinci yazılı savunmasının alınmasının ardından ikinci yazılı savunmalara yönelik hazırlanan 2017-4-57/EG sayılı Ek Yazılı Görü ün anılan te ebbüsler tarafından 10.12.2018 tarihinde tebli i edildi i, adı ge en irketlerin sözlü savunma istemeleri üzerine 09.04.2019 tarihinde sözlü savunma toplantısının yapıldı ı, 09.04.2019 tarihinde yapılan sözlü savunmanın ardından 18.04.2019 tarihinde yapılan Rekabet Kurulu toplantısında Ambarlı - Bandırma ro-ro ta ımacılı ı hattında, Tramola Gemi letmecili i ve Ticaret A. ., Kale Nakliyat Seyahat ve Turizm A. . ve Istanbul İncirli Denizcilik Yatırım A. .'nin hat fiyatlarını ortakla a belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine karar verildi i, Ambarlı - Bandırma ro-ro ta ımacılı ı hattında tespit edilen rekabet ihlali dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anla ma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İli kin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının (b) bendi ve 2017 mali yılı sonunda olu an ve Bostan Denizcilik Ltd. ti. ve Hidiv Denizcilik Ltd. ti.'nin elde etmi oldu u gelirler de dikkate alınarak belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren, %4'ü oranında olmak üzere davacı irketin 1.347.056,44-TL idari para cezası ile tecziye edilmesi üzerine bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

III-DOSYA KAPSAMINDA YER ALAN B LG VE BELGELERİN DE ERLENDİ RİLMESİ

Uyu malık konusu olayda, Ambarlı-Bandırma hattında ro-ro ta ımacılı ı faaliyetinde bulunan te ebbüsler arasında L NES'in 2006 yılından ba layarak iki adet ro-ro gemisi ile ro-ro ta ımacılı ı faaliyeti gösterdi i, TRAMOLA'nın 2002 yılında Ambarlı-Bandırma hattında faaliyet göstermeye ba layan ilk te ebbüs oldu u, KALE'nin ise 2006 yılından bu yana bir adet ro-ro gemisi ile ro-ro ta ımacılı ı faaliyeti gösterdi i, TRAMOLA, KALE ve L NES'in Ambarlı - Bandırma ro-ro ta ımacılı ı hattında hat fiyatlarını ortakla a belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasıyla davalı idarece soru turmaya ba lanıldı ı, dava konusu kurul kararında 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesinin ihlal edildi i iddiasına ili kin yapılan de erlendirmeler incelendi inde;

A. KALE ile TRAMOLA arasındaki ili ki incelendi inde,

KALE tarafından yapılan pi manlık ba vurusu kapsamında ihlal iddiasına ili kin sunulan en eski tarihli belgenin, TRAMOLA tarafından gelece e dönük fiyat listelerinin tek taraflı olarak KALE'ye iletildi i yazı ma oldu u, bu kapsamda, KALE'ye gönderilen 20.02.2009 tarihli elektronik posta ile TRAMOLA'nın 23.02.2009 tarihinden itibaren uygulayaca ı promosyonlu fiyat listesinin iletildi inin anla ıldı ı, bu durumun dava dosyasında yer alan **Belge 29'da** " *Merhaba, Tramola'nın açıkladı ı promosyonlu fiyat listesi ekteki gibidir Kalenakliyat olarak Alper Bey ile görü meden henüz bir fiyat indirimi veya fiyat açıklaması yapmamanızı rica ederiz.*" ekinde ifade edildi i, dava konusu kurul kararında bu belgeye ili kin yapılan de erlendirmede, "Sözü edilen e-posta yazı masının içeri inden anla ılabilece i üzere KALE. TRAMOLA tarafından ilan edilen fiyatları takip etme yönünde irade göstermekte oldu u TRAMOLA dan gelen fiyat listesi KALE tarafından yeni fiyatlara ge emek için i aret olarak algılanmaktadır. Öte yandan, KALE ve TRAMOLA

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

tarafından sunulan birinci yazılı savunmalarda, te ebbüsler arasında uzun süredir mü teri - sa layıcı ili kisinin bulundu u, fiyat listelerinin bu nedenle TRAMOLA tarafından KALE'ye gönderildi i ifade edilmektedir. Bu noktada mü teri - sa layıcı ili kisi ba lamında zorunlu olarak yapılan bilgi de i imi, sözü edilen ba lamla sınırlı kalmak ve muhtemel rekabeti kısıtlayıcı etkilerin önüne geçilmesi için gereken tedbirlerin alınması kaydıyla 4054 sayılı Kanun'un ihlali niteli inde bir davranı olmayabilecektir. Ancak özellikle rakipler arasında fiyatlara ili kin bilgi de i imlerinin rekabet ihlalleri yönünden yüksek düzeyde risk barındırdı mın da göz ardı edilmemesi gerekti i de erlendirilmektedir. Zira bilgi payla mı özellikle, te ebbüslerin, rakiplerinin pazar stratejileri hakkında bilgi sahibi olmalarını sa ladı ı durumlarda rekabetin kısıtlanmasına neden olabilmektedir. Bu tür bilgi de i imleri pazardaki gelece e ili kin belirsizlikleri azaltarak piyasanın öngörülebilirli ini artırmakta, bu da nihayetinde te ebbüsler arasında koordinasyona yol açabilmektedir." ekinde de erlendirmeye yer verildi i, ancak yerinde yapılan incelemelerde ve KALE tarafından yapılan pi manlık ba vurusu kapsamında elde edilen deliller çerçevesinde Ambarlı-Bandıрма ro-ro hattında KALE ile TRAMOLA arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı bir fiyat anla ması yapıldı mı gösteren ilk açık delilin 29.04.2009 tarihine ait oldu u, bu kapsamda, KALE tarafından pi manlık ba vurusunun ekinde sunulan belgeler arasında yer alan ve TRAMOLA yetkilisi Nebil OSMAN ile KALE yetkilisi Alper Akyar arasındaki 29.04.2009 tarihli elektronik posta (**Belge 24**) yazı masında "Sn Alper Akyar, 11 Mayıs 2009 Pazartesi tarihinden itibaren geçerli olacak yeni fiyat listemizi ekte gönderiyorum. Bilgilerinize rica ederim NEB L OSMAN Pazarlama Sorumlusu" ifadelerinin yer aldı ı, anılan elektronik postaya cevaben aynı tarihte Alper Akyar tarafından "Sevgili Nebil, Biz pazartesi gününden itibaren uygulamaya ba layaca ız, yi Çalı malar" ekinde cevap verildi i, dava konusu kurul kararında bu belgeye (Belge 24) ili kin yapılan de erlendirmede, "KALE ile TRAMOLA arasında uygulamaya geçilmeden önce gelece e dönük fiyatların payla ıldı ı görülmektedir. Öte yandan sözü edilen yazı manın 20.02.2009 tarihli ileti imden (Belge 29) en önemli farkının, KALE yetkilisi tarafından kullanılan "Sevgili Nebil, Biz 4 Mayıs pazartesi gününden itibaren uygulamaya ba layaca ız" ifadesiyle birlikte TRAMOLA'nın da fiyatların ortakla a belirlendi inden haberdar oldu unun ortaya konulması oldu u de erlendirilmektedir. Bu çerçevede yapılan ileti imin mü teri - sa layıcı ili kisi içerisinde yapılmadı ı da ileti imin içeri inden anla ılabilmektedir. KALE'nin sözü edilen rekabete duyarlı bilgilerin te ebbüsün satı stratejisini etkilememesi amacıyla, satın alma ve satı birimlerini ayırmak ve bu birimler arasında rekabete duyarlı bilgilerin de i tirilmesinin önüne geçmek gibi önlemler almak yerine TRAMOLA'dan gelen verileri esas alarak kendi fiyatlarını olu turmasının rekabetçi davranı ların koordinasyonuna ve sonuç olarak rekabetin kısıtlanmasına yol açtı ı de erlendirilmektedir. Söz konusu belge TRAMOLA ve KALE için ihlalin ba langıcını göstermektedir. Bununla beraber Pi manlık Yönetmeli i'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında "sunulan deliller neticesinde, ihlalin süresinin uzaması ve benzeri nedenlerle para cezasının arttırılması gerekirse, bu artı tan, ilgili delilleri ilk olarak sunan te ebbüs ve bu te ebbüsün ihlali kabul eden ve aktif i birli inde bulunan yöneticileri ve çalı anları etkilenmez" hükmü yer aldı ndan KALE için idari para cezasının tespitinde söz konusu belge ba langıç olarak ele alınamamı tr." ekinde de erlendirmeye yer verildi i, ayrıca 18.08.2009 tarihinde TRAMOLA yetkilisi Nebil Osman tarafından KALE yetkilisi Alper Akyar'a gönderilen ve KALE Geli tirme&Bütçe Yöneticisi Hanife Ertu rul'a iletilen elektronik postada (**Belge 30**)

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

"Merhaba Alper Bey, Bugün itibariyle promosyon fiyatlar sona ermiştir. 18.08.2009 tarihinden itibaren geçerli olacak yeni fiyatları ekte gönderiyorum, iyi çalışmalar dilerim. Saygılarımla; Nebil OSMAN." ekinde ifadelerin yer aldığı, söz konusu yazı ma Belge 24 ile birlikte de erlendirildi inde sözü edilen bilgi de i iminin mü teri - sa layıcı ili kisi içerisinde de il, te ebbüsler arasındaki fiyat anla masının bir parçası olarak yapıldı mın anla ıldı 1, dosya kapsamında bulunan di er bilgi ve belgelerde benzer nitelikte yazı mazların oldu u görülmektedir.

B. L NES'e ili kin yapılan de erlendirmeler incelendi inde,

TRAMOLA yetkilisi Nebil Osman tarafından KALE yetkilisi Alper Akyar'a gönderilen 31.08.2009 tarihli elektronik postada (**Belge 32**) "*Merhaba Alper Bey; Istanbul lines 28.08.2009 tarihinde bilet fiyatlarını arttırdı. u an için bizim alt kat fiyatımızla onların üst kat fiyatı aynı. Bizde Bandırma 06:00 seferinde uyguladığımız promosyonu bitirdik. Tüm seferlerde uyguladığımız fiyatları ekte gönderiyorum. Istanbul lines'in bana gönderdiği tarifeyi de ekte gönderiyorum. Bilgilerinize, Saygılarımla Nebil OSMAN*" ifadelerinin yer aldığı, L NES Satı Yetkilisi Kadir GÜRSU tarafından TRAMOLA'ya 28.08.2009 tarihinden itibaren geçerli olaca ı belirtilen bir fiyat listesi iletildi i, TRAMOLA'nın da sözü edilen fiyat listesini ve kendi fiyat listesini ek tutarak KALE yetkilisi Alper AKYAR'a iletildi i görülmektedir. Bu kapsamda L NES fiyatlarının, bu a amada TRAMOLA ve KALE tarafından takip edildi inin anla ıldı 1, davalı idarece yerinde yapılan incelemede elde edilen en eski tarihli belge olan ve TRAMOLA Pazarlama Sorumlusu Nebil Osman tarafından KALE Genel Müdürü Alper Akyar'a gönderilen 28.05.2010 tarihli elektronik postada (**Belge 1, Belge 26**) "*Merhaba Alper Bey, 31.05.2010 Pazartesi günü itibariyle yeni fiyat listemize geçiyoruz. Istanbul lines ise aynı fiyatları Pazar gününden itibaren uygulamaya ba layacak.*" ifadelerinin yer aldığı, dava konusu kurul kararında bu belgelere (Belge 1, Belge 26) ili kin yapılan de erlendirmede, "*L NES'in fiyatlarının 31.05.2010 tarihinde de i ece inin taraflarca üç gün önceden bilinmesi bu kapsamda dikkat çekicidir. İlgili belge L NES açısından ihlalin ba langıcına i aret etmektedir. LINES yetkilisi Kadir GÜRSU tarafından gönderilen fiyat listesi ile birlikte ele alındı nda LINES de dahil olmak üzere taraflar arasında gelece e yönelik fiyat de i imlerinin devam etti i, tarafların aynı fiyatları uygulama amacı yönünde hareket etti i ve LINES bakımından ihlal süresinin bu tarihte ba laması gerekti i kanaatine varılmı tır. Bununla birlikte L NES tarafından anılan tarihlere ili kin veri elde edilemedi i gerekçesiyle ilgili veriler Kuruma sunulmadı ndan L NES bakımından bu fiyat artı mın hayata geçirilip geçirilmedi ini do rulamak mümkün olmamı tır.*" ekinde de erlendirmeye yer verildi i, yine L NES'e ili kin ihlal iddiasına esas alınan belgelerden olan Nebil Osman tarafından 06.03.2012 tarihinde Alper AKYAR'a gönderilen elektronik postada (**Belge 5**) "*Alper Bey Günaydın, Istanbul lines Hüseyin Kaptan ile görüşüm 12.03.2012 Pazartesi yeni fiyatlara geçi yapıyoruz.*" ifadelerinin yer aldığı, anılan elektronik postaya cevaben aynı tarihte Alper Akyar tarafından "*Nebil, bizde 15 martta geçiyoruz selamlar.*" ekinde cevap verildi i, dava konusu kurul kararında bu belgeye (Belge 5) ili kin yapılan de erlendirmede, "*Belgeden de görülebilece i üzere, ortakla a belirlenen fiyatların ne zaman de i tirilece ine ili kin alarak TRAMOLA ve KALE birlikte karar almaktadır. Öte yandan bahse konu belge kapsamında TRAMOLA yetkilisi tarafından L NES ile görüşü lldü ünün ve her üç te ebbüsün belirtilen tarihte yeni fiyat listesini uygulamaya koyaca mın belirtilmesi önemli görülmektedir. Bahse konu belgenin, fiyat*

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

anla masının taraflarından birinin de L NES oldu unu ortaya koydu u de erlendirilmektedir." ekinde de erlendirmeye yer verildi i, LINES'e ili kin yer verilen di er bir husus olarak, TRAMOLA yetkilisi Nebil Osman ile KALE yetkilisi Alper AKYAR arasında gerçekte en 15.08.2012 tarihli elektronik postada (Belge 4) "Nebil uygundur aynı tarihte bizde bu fiyatlara geçi yaparız bu arada lines ne diyor; -Kaptan'a söyledim de biz onlarla muhatap olmuyoruz. Alper konu uyorsa konu sun dedi. Biz zaten tek gemi olaca ız bakım nedeniyle. Onlar da yeni fiyatlara geçer diye dü ünüyorum. Saygularıyla; -Geçmezlerse eski fiyatlara dönmeyelim yoksa benim için sıkıntı yok" ekinde konu manın gerçekte ti i, ayrıca L NES'in anla manın bir parçası olarak fiyatlarını arttırmaya devam etti i iddiasına ili kin olarak TRAMOLA yetkilisi Nebil Osman tarafından gönderilen 03.09.2012 tarihli elektronik postada (Belge 9) "Merhaba Alper Bey, son gelen mazot zammından sonra fiyat listesini düzenlemek zorunda kaldık. Yeni fiyat listesini ekte gönderiyorum. Istanbul lines ile görüş tüm. kimiz de 09.09.2013 Pazartesi günü yeni fiyat tarifesi üzerinden bilet kesmeye ba layaca ız. Konu ile ilgili geri dönüş yapmanızı rica edece im" ifadelerinin yer aldığı 1, anılan elektronik postaya cevaben aynı tarihte Alper Akyar tarafından "Tamam Nebil umarım lines problem çıkarmaz bizde bir gün sonra (10.09) günü ilgili listeyi uygulamaya ba larız Kaptana selamlar görüşmek üzere." ekinde cevap verildi i, söz konusu cevaba aynı gün Nebil Osman tarafından " Istanbul lines Elvan Hanım ile görüş tüm. Genel müdürleri ile görüşüp tamam dedi. Aynı gün geçece iz. Birde hazır yeni listeye geçi yapıyoruz; kamyonlara yaptığınız 30 liralık indirimini düzene soksak iyi olacak. Bandırmada de il de Istanbulda sıkıntı yaratıyor. oför saat 16:00'da otoparka gelip ben Kale Nakliyat ile geçece im diyor Fiyat uygun oldu u için. Kaptan'a selam ilettim. O'nun da selamu var." ekinde cevap verildi i görülmektedir.

Dava konusu kurul kararında L NES'in fiyat anla masının bir tarafı oldu una gerekçe olarak, Belge 1 ve Belge 26 'ya göre " te ebbüsler arasında kurulu anla manın bir parçası olarak gelece e yönelik fiyat bilgisi de i imlerinin gerçekte ti i, LINES'in fiyatlarının da 31.05.2010 tarihinde de i ece inin taraflarca üç gün önceden bilindi i anla ılmaktadır. Bütüncül bir de erlendirme ile ve daha önce L NES yetkilisi Kadir GÜRSU tarafından gönderilen fiyat listesi ile birlikte ele alındı unda L NES de dahil olmak üzere taraflar arasında gelece e yönelik fiyat de i imlerinin bulundu u, tarafların aynı fiyatları uygulama amacı yönünde hareket etti i ve L NES bakımından ihlal süresinin 28.05.2010'da ba laması gerekti i kanaatine varılmış tır. Bununla birlikte L NES tarafından anılan tarihlere ili kin veri elde edilemedi i gerekçesiyle ilgili veriler Kuruma sunulmadı undan L NES bakımından bu fiyat artının hayata geçirilip geçirilmedi ini do rulamak mümkün olmadı unun" belirtildi i, yine Belge 5'e göre de "TRAMOLA yetkilisi tarafından LINES ile görüşüldü ü ve her üç te ebbüsün belirtilen tarihte yeni fiyat listesini uygulamaya koyaca unun belirtilmesinin önemli oldu u, bahse konu belgenin, fiyat anla masının taraflarından birinin de LINES oldu unu ortaya koydu u ifade edilmi tir. Nitekim tam günü belli olmamakla birlikte LINES'in da Mart 2012'de di er iki te ebbüs gibi fiyat artına gitti i görülmektedir. Bu kapsamda Mart 2012 tarihinde te ebbüslerce uzun tır ta ima fiyatlarında yapılan artı ı gösterir tablo ile grafikler incelendi inde, bahse konu tarihten sonra oldu u gibi öncesinde de te ebbüslerce uygulanan fiyatların oldukça benzer oldu unun" belirtildi i görülmektedir.

Öte yandan, dava konusu kurul kararında L NES'in fiyat de i iklikleri belirlenirken "LINES tarafından gönderilen yazıda NEGMAR'ın yapısında meydana gelen bölünme

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

neticesinde personel, yönetici, bilgi işlem sistemleri ve veri tabanında meydana gelen de i iklikler nedeniyle fiyat de i imlerinin tam tarihlerinin sa lanamadı ı, elde edilebilen bilgilerin tamamının Kuruma sunuldu u ifade edilmi tir. LINES tarafından gönderilen yazıda fiyatlarında yapılan de i ikliklerin ay bazında sunulmu olmasından dolayı grafikler olu turulurken LINES tarafından belirtilen aylarda yapılan de i iklikler o ayın 15. günü yapılmı olarak kabul edilmi tir. Grafiklerin hazırlanmasındaki amaç fiyat artı larını ortaya koymak oldu undan fiyat de i iklik tarihi olarak ayın 15. gününün seçilmesi de erlendirmeleri de i tirmeyecektir" açıklamasına yer verildi i görülmektedir.

Yine dava konusu kurul kararında L NES'in fiyat anla masının tarafı oldu una ili kin olarak "Öte yandan belgelerdeki hususlar L NES'in anılan tarihlerde fiyatlarında bir de i imin gerçekte ip gerçekte medi i bakımından da incelenmi ve ekseriyetle L NES'in söz konusu ileti imlerin ardından di er te ebbüsler gibi fiyatlarını artırdı ı görülmü tür. Bu ba lamda belgelerin do rudan L NES'in anla manın bir tarafı oldu una i aret etmedi i varsayılsa dahi, L NES'in taraflar arasındaki ileti ime i aret eden anılan belgelerdeki tarihlerde fiyatlarını di er te ebbüslerle e anlı ya da yakın tarihli olarak yükseltmesinin uyumlu eylem kapsamında da de erlendirilebilece i ve L NES'in davranı larının ihlal niteli inin devam etti i de erlendirilmektedir." de erlendirmesine yer verildi i, delillerin de erlendirmesi hususunda ise "tarafların di er te ebbüslerden gelen rekabete duyarlı bilgilere yönelik olarak bilgi payla ımını açıkça reddetmemeleri ve davranı larını da bu bilgi kapsamında uyarlamaları ihlal olarak kabul edilmektedir. Son olarak delillerin bütüncül de erlendirilmesi ilkesi gere i rekabet ihlallerine ili kin her bir te ebbüsten ihlale ili kin delil elde edilmesi zorunlu de ildir. Zira her bir te ebbüsten ihlale ili kin delil elde edilmesinin zorunlu oldu u yönündeki bir kabul, Kurulun 01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı kararında da ifade edildi i üzere, delilleri yok etmede en ba arılı olan te ebbüslerin ödüllendirilmesine yol açacaktır. Bu ba lamda inceleme sürecinde elde edilen deliller bir bütün olarak de erlendirildi inde L NES'in ihlal taraflarından birisi oldu u kanaatine ula ılmaktadır." ekindeki de erlendirmeler sonucunda L NES'in fiyat anla masının tarafı oldu u istidlaline ula ılmı tır.

Son olarak dava konusu kurul kararında L NES'in davranı larının oligopolistik ba ımlılık çerçevesinde ele alınmaması hususu ile ilgili olarak "oligopolistik ba ımlılık savunmasının taraflar arasında rekabete ili kin unsurların birlikte belirlenmesine ili kin herhangi bir delil bulunamadı ı durumlarda dikkate alınabilecek bir savunma oldu u, dosya, kapsamında taraflar arasındaki ileti ime ve bu ileti imlerde gelece e yönelik rekabete duyarlı veri payla ımına yönelik çok sayıda delil elde edildi inden oligopolistik ba ımlılık savunmasının kabul edilemeyece i belirtilmelidir. L NES tarafından her ne kadar pazarın ve maliyetlerinin yapısı gere i fiyatların birbiriyle benze ece i ileri sürülmü se de, dosyada ihlal olarak nitelendirilen husus pazar yapısı sonucu ortaya çıkan durumlar de il, te ebbüslerin ortak bir irade uyu masıyla rekabete duyarlı fiyat gibi gelece e dönük verileri rekabeti sınırlama amacıyla birbiriyle payla masıdır." tespitine yer verilerek L NES'in fiyat de i ikli inin oligopolistik ba ımlılık çerçevesinde de erlendirilmeyece i belirtilmi tir.

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

IV. HUKUK DE ERLEND RME

Rekabet otoritelerinin varlık sebebi ve birincil önceli i oldu u belirtilen karteller, hukuk düzenlerinin tamamı bakımından tartı masız olarak en a ır rekabet ihlâli olarak kabul edilmektedir. Nitekim, Rekabeti Sınırlayıcı Anla ma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Hâlinde Verilecek Para Cezalarına li kin Yönetmelik'in temel para cezasının hesaplanmasını düzenleyen 5. maddesinde, karteller için yıllık gayri safi gelirin yüzde ikisi ile yüzde dördü, di er ihlâller için ise yıllık gayri safi gelirin binde be i ile yüzde üçü arasında bir oranın esas alınaca ı kurala ba lanmı tır. Böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. veya 6. maddesine aykırı davranı larla gerçekle tirilecek ihlâller iki kategoride sınıflandırılmı , kartel ile di er ihlâllere uygulanacak ceza miktarı bakımından ciddi bir farklılık öngörölmü tür.

Avrupa Birli i Adalet Divanı'nın (ABAD), *Dyestuffs* kararında, uyumlu eylem, anla ma düzeyine ula mamakla birlikte, te ebbüslerin, rekabetin risklerine kar ı olu turulan bilinçli olarak ikame ettikleri koordinasyon biçimi olarak tanımlanmı ; *Sugar* kararında, te ebbüslerin rakiplerinin mevcut ve öngörülebilir davranı larına rasyonel olarak ayak uydurmalarının hukuka uygun oldu u, ancak mevcut veya potansiyel rakiplerinin pazardaki davranı larını etkileme yahut gelece e ili kin kararlarını rakiplerine if a etme amacı ya da etkisi bulunan her türlü do rudan veya dolaylı ileti imin uyumlu eylem olarak nitelendirilece i ve bu durumun rekabet ihlâli olu turaca ı belirtilmi tir.

Pazarın yapısı nedeniyle te ebbüslerin paralel davranı larda bulunması durumunda bu paralel davranı ların gizli bir anla ma veya uyumlu eylem sonucu olup olmadı ının tespitinde, davranı ın makul, mantıklı bir nedeninin olup olmadı ı, di er te ebbüslerle uyumlu bir ekilde gerçekle tirilen davranı ın te ebbüsün çıkarına olup olmadı ı, te ebbüsler arasında bir ba lantının olup olmadı ı, te ebbüsler arasında do rudan ya da dolaylı ileti imi sa layan yöntemlerin kullanılıp kullanılmadı ı, bilgi alı veri i gibi kolayla tırıcı eylemlerin olup olmadı ı gibi hususların dikkate alınması gerekmektedir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre anla ma, uyumlu eylem veya te ebbüs birli i kararlarının rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı amaç ta ınması yeterli olup, amacı bu oldu u takdirde, söz konusu davranı ların ayrıca piyasada rekabeti bozucu etkilerinin görülmesi veya bu etkilerin ispatı aranmayacaktır. Bir ba ka anlatımla, rekabeti ihlâl edici amacın belirlenebildi i durumlarda, rekabete aykırı oldu u iddia edilen fiil ve davranı ların mahiyetinin belirlenmesi asgari seviyede önem ta ımaktadır. Nitekim, 4054 sayılı Kanun'un aktarılan hükümleri ve buna ili kin gerekçelerde özetle; rekabetin ihlâl edilmesini amaç edinen fiil ve davranı ların yasaklandı ı belirtilmi tir.

Rekabet açısından önemli oldu unda ku ku bulunmayan gelece e ili kin rekabete hassas bilgilerin piyasada rekabet edilen ba ka bir te ebbüsle payla ılmasında, rekabeti ihlâl edici bir amacın oldu u üphesi ortaya çıkacaktır. Nitekim gerek ABAD'ın *T-Mobile* kararında gerekse doktrinde rakipler arasında gelecekteki davranı larına yönelik belirsizlikleri ortadan kaldıracabilecek nitelikte olan bilgi payla ımlarının rekabete aykırı olarak de erlendirilmesi gerekti i ifade edilmi tir. Söz konusu rekabete hassas bilgi; gelece e ili kin fiyat veya buna ili kin stratejik bir bilgi oldu u takdirde, rekabeti ihlâl etme amacının ayrıca irdelenmeye ihtiyaç göstermeyecek ekilde ortada oldu u da açıktır. Ayrıca, te ebbüsler arası bilgi payla ımlarının, piyasada bir etkisinin olmadı ı ileri sürülebilirse de, belirtilen rekabete hassas bilgi payla ımının, te ebbüslerin gelecekte piyasada alacakları kararlarda etkili olaca ının aksi ispatlanmadıkça kabul edilmesi gerekmektedir. Bu durum, ABAD'ın

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

Polypropylene ve *Sugar* kararlarında te ebbüsler aleyhine bir karine olarak de erlendirilmi tir.

leti im delilleri; te ebbüslerin toplantı, telefon vb. suretle anla manın unsurları hakkında ileti im kuruldu unu gösteren ancak anla manın esasına ili kin bilgi içermeyen delilleri ifade etmektedir. Bahse konu delil türünün en sık rastlanan örneklerinden bazıları da, belirli bir toplantı veya etkinli e katılımı gösteren deliller ile rakiplerle ticari sır niteli indeki hususların görü üldü üne ili kin bilgi içeren ancak uzla manın sa landı nı tek ba ına ispatlayamayan toplantı notları ve iç yazı malardır. İspat gücü en yüksek ikincil delillerin ileti im delilleri oldu u kabul edilmektedir.

İkincil delillerin di er türü olan ekonomik deliller ise, te ebbüslerin ilgili pazarda rekabet etmediklerini gösteren davranı sal deliller ile pazar yapısının gizli bir uzla manın kurulmasına ve sürdürülmesine müsait oldu unu ortaya koyan yapısal deliller ba lıkları altında sınıflandırılmaktadır. Uygulamada sıklıkla kar ıla ılan davranı sal delil türlerinden biri de, yakın tarihli veya e zamanlı fiyat artı larıdır. İktisadi delil türleri arasında ispat gücü en yüksek delillerin davranı sal deliller oldu u belirtilmektedir.

Bilgi de i imleri gibi rekabeti sınırlayıcı uzla maların olu turulması ve sürdürülmesinde kolayla tırıcı i lev görmekle birlikte tek ba ına ihlâli ispata yeterli görülmeyen, bu sebeple de ikincil delil türlerinden biri olarak de erlendirilen kolayla tırıcı eylemlerin ise hangi ba lık altında ele alınaca ı konusunda farklı görü ler bulunmaktadır. Bazı yazarlar, bahsi geçen davranı ları ileti im benzeri deliller olarak de erlendirerek üçüncü bir ikincil delil kategorisi olu tururken, bazı çalı malarda ise bu deliller ekonomik delil türlerinden biri olarak ele alınmaktadır. Söz konusu delillerin ispat standardı bakımından önem arz eden i levi ise, sarıh uzla malar ile oligopolistik ba ımlılık arasındaki “bo lu u doldurmak”, böylelikle hukuka aykırı uzla malar ile salt paralel davranı ların ayırt edilmesini sa lamaktır.

leti im delilleri kullanılarak kartelin ispat edilmesine ili kin Avrupa Birli i (AB) rekabet hukuku uygulaması uyarınca olu turulan ilkeler incelendi inde, *Sugar* kararı ile temeli atılan ve *Polypropylene* kararında ifadesini bulan karine uyarınca; te ebbüsler arasında gelecekteki davranı larına ili kin belirsizli i ortadan kaldırmak amacıyla bir ileti imin gerçekleşti i yönünde delil bulunması hâlinde, bahse konu uyumlu davranı ın tarafı olan ve ilgili pazarda faaliyet göstermeye devam eden te ebbüslerin rakipleri ile teati ettikleri bilgileri kendi davranı larını belirlerken dikkate alaca ı varsayılmaktadır. Sözü edilen varsayımdan hareketle, rekabeti sınırlayıcı ileti imlerin varlı ı durumunda pazardaki etkiye bakılmaksızın kartelin ispatlanması mümkün olabilmektedir.

Rakipler arasındaki toplantı ve görü melerin AB otoriteleri tarafından de erlendirilmesinde, sıklıkla taraflar arasındaki ileti imin amacına vurgu yapıldı ı görülmektedir. Bu çerçevede örne in fiyat ve satı stratejisi gibi rekabete duyarlı hususların görü üldü ü toplantılara katılımın amacının rekabeti sınırlamak oldu u varsayılmaktadır. Dolayısıyla rekabeti sınırlayıcı nitelik ta ıyan toplantılara katılım, toplantıda alınan kararlara uyulup uyulmadı ına ba lı olmaksızın, te ebbüsün kartele taraf oldu unu ispat için yeterli sayılmaktadır. Zira *Rhône-Poulenc* kararında, rekabeti sınırlayıcı amaçla gerçekleşti ren bir toplantının katılımcılarının toplantıda edinilen bilgilerden ba ımsız hareket etmesinin muhtemel olmadı ı, bu sebeple toplantıya katılan te ebbüslerin her birinin açık veya zımni olarak bilgi payla ımında bulunması zorunlulu u bulunmaksızın ileti imin kar ılıklı olarak gerçekleşti rildi mi sayılaca ı kabul edilmi tir.

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

Uyumlu eylem için, teebbüsler arası koordinasyon ya da i birliinin taraflar arasındaki do rudan veya dolaylı bir ba lantıdan kaynaklanması gerekmektedir. Firmalar arası ba lantının temel unsuru ise bilgi alı veri idir. Ba vurucunun talya'ya yapmak istedi i para transferi için birçok bankanın aynı komisyon ücretini talep etmesi üzerine yaptı ı ikâyeti konu edinen *Züchner* davasında ABAD, uyumlu eylem sonucuna ula mak için firmalar arasında mutlaka bir ba lantının bulunmasının gerekmedi ini, firmaların sadece bilgi alı veri inde bulunmalarının da yeterli oldu unu belirtmi tir.

Özellikle oligopolistik pazarlarda artan pazar effaflı ının rekabetin yo unlu unu azaltaca ı fikrinden hareketle, bilgi alı veri i konusunda daha hassas bir yakla ım sergilenmelidir. Homojen bir ürününün söz konusu oldu u piyasalarda, mü teriler çok küçük fiyat farklılıklarına bile duyarlıdır. Bir firmanın rakiplerinden farklı hareket edip önemli kazançlar elde etmesi mümkünken, tüm firmaların aynı yönde bir strateji uygulamaları, büyük ölçüde aralarındaki bilgi alı veri i sayesinde gerçekleştirilmektedir.

Bu bakımdan, piyasanın oligopolistik özellikler göstermesi hâlinde firmaların bilgi alı veri inde bulunmalarının paralel davranı lara ve dolayısıyla antirekabetçi bir etkiye yol açaca ı önceden varsayılabilecektir. Böylece oligopolistik ba ımlılı ın ortaya çıkmasını engelleyen faktörleri bertaraf etmek üzere, firmaların fiilen bilgi alı veri inde bulunmaları, uyumlu eylem kapsamında de erlendirilebilecektir.

AB uygulamalarında ABD uygulamaları gibi geli mi bir ek faktörler sisteminin bulunmamasıyla ba lantılı olarak, AB rekabet hukukunda firmalar arası toplantılara ve ileti ime çok daha katı yakla ılmaktadır. Nitekim, ABD'de firmalar arasında toplantı yapılmı olması teebbüslerin "anla ma yapma olana ına" sahip olmalarından öte bir anlam ifade etmemektedir. Ancak bu toplantıların ve bilgi alı veri inin paralel davranı ın hemen öncesinde gerçekleştirilmi i tespit edilirse, her iki uygulamada da bu tür faaliyetlerin uyumlu eylem ya da gizli anla ma sonucuna götürmekteki etkileri artmaktadır.

Bilgi alı veri inin hemen sonrasında, rekabet ihlâli niteli indeki pazar davranı larının ortaya çıkması, firmalar arası ba lantıya ili kin delillerin uyumlu eylemi ispatlamasındaki gücünü artırmaktadır. Bu tür ba lantılara girip bilgi alı veri inde bulunan firmaların artık oligopolistik ba ımlılık savunmasına sı namayacakları ifade edilmektedir. Zira, firmalar arası ba lantı, paralel davranı ı uyumlu eylemden ayıran en önemli unsurdur. Oligopolistik ba ımlılık teorisi, paralel davranı ların ortaya çıkması için firmaların aralarında bu tür ileti imler kurmalarını gerektirmemektedir.

Firmaların aralarında kurdukları ba lantı, onları oligopolistik ba ımlılık korumasından çıkarmaktadır. Avrupa Komisyonu'nun (Komisyon) *British Sugar* kararında yaptı ı yorum da bu yöndedir. *British Sugar* firmasının pazarın oligopolistik yapısının ve kendi fiyat liderli inin di er üreticilerle fiyat tespitine yönelik bir anla ma yapmasını gereksiz kıldı ına, pazar ko ullarının zaten fiyat rekabetine olanak vermedi ine ili kin savunmaları kabul edilmemi , teebbüsler arasında gerçekleştirilen bilgi alı veri inin, firmaların fiyatlama politikalarını koordine etmek amaçlı ortak niyetlerini gösterdi i belirtilmi tir.

Ayrıca, ABAD'ın *Pioneer* davası ve *Zuchner* davasında yaptı ı yorumların, uyumlu eylemin ikinci derecede delillerle ispatlanabilece ini ortaya koydu u ifade edilmektedir. Komisyonun *PVC* davasındaki yorumu da bu yöndedir. Komisyon'a göre, uyumlu eylem davalarında ihlâlin do ası gere i ço u zaman kararın ikinci derecede delillere dayanılarak verilmesi gerekmekte ve ihlâli olu turan olayların varlı ı sonucuna ispatlanmı olaylardan

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

mantık yürüterek ula ılmaktadır.

Bu ba lamda, dava konusu Kurul kararının dayandı ı deliller ve analizler de erlendirildi inde, uyu mazlık konusu olayda;

- TRAMOLA ile KALE arasında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin hilafına olarak ilk defa 29.04.2009 tarihinde fiyat anla ması yapılmı oldu u hususunun gerek KALE'nin pi manlık ba vurusundaki beyanları gerekse de TRAMOLA ile KALE ile elektronik posta yazı malarında Belge 24, Belge 29, Belge 30 'un delaletiyle sabit oldu u,

- TRAMOLA ile KALE arasında kurulan bu fiyat anla masına L NES'in dahil oldu una ili kin olarak delil olarak dermeyan edilen ve L NES açısından ihlalin ba langıcı sayılan belgenin (Belge 1, Belge 26) TRAMOLA ile KALE arasında gerçekte en 28.05.2010 tarihli elektronik posta yazı masının oldu u, söz konusu yazı mada TRAMOLA yetkilisi tarafından 31.05.2010 tarihinde geçilecek fiyat listesine L NES'in 30.05.2010 tarihinde geçece i bilgisine yer verildi i, ancak L NES'in 30.05.2010 tarihinde TRAMOLA ile KALE'nin fiyat listesi ile uyumlu olacak bir ekilde fiyat de i ikli ine gidip gitmedi inin tespit edilemedi i,

-Yine L NES'in fiyat anla masına dahil oldu una ili kin olarak delil olarak dermeyan edilen Belge 5'in TRAMOLA ile KALE arasında gerçekte en 06.03.2012 tarihli elektronik posta yazı masının oldu u, söz konusu yazı mada L NES'in kaptanı oldu u ileri sürülen Hüseyin adlı ki iyle TRAMOLA yetkilisinin görü me sa ladı nı ve 12.03.2012 tarihi Pazartesi günü yeni fiyatlara geçi yapılaca nın bildirildi i, her üç te ebbüsün belirtilen tarihte yeni fiyat listesini uygulamaya koyup koymadı na yönelik olarak davalı idarece hazırlan tablo ve grafiklerde 12.03.2012 tarihinde her üç te ebbüsün birlikte fiyat artı na gitti i hususunun ortaya konulamadı ı, L NES tarafından veriler ay bazında sunuldu undan ayın 15. gününün de i iklik tarihi olarak esas alındı ı, TRAMOLA'ya ait fiyat de i ikliklerinde ayın 12. gününün verisi esas alınırken KALE yönünden ayın 15. gününe ait verilerin esas alındı ı ve TRAMOLA ile KALE arasındaki fiyat listelerinin farklı oldu u, dava konusu kurul kararında yer alan Grafik 6-8'de ise te ebbüslerin 2010-2018 dönemine ili kin fiyat seyirlerinin mukayesesine yönelik üç aylık periyotlara göre hazırlanan grafiklerden te ebbüslerin iddia edildi i gibi fiyat artı larını birlikte tespit edip etmediklerinin anla ılmadı ı, dolayısıyla te ebbüslerce gerçekte tirilen fiyat artı larının aynı tarihlerde yapılp yapılmadı nın açık bir biçimde ortaya konulamadı ı, fiyat artı oranlarının ne ölçüde örtü tü ünün açıklı a kavu turulmadı ı,

-Bütün tespitler ve açıklamalar ı ında gelinen noktada; L NES'e yönelik edinilen bilgi ve belgelerde L NES'in, TRAMOLA ile KALE arasındaki fiyat anla masının tarafı oldu u hususunu ortaya koyan bir ileti im delilinin olmadı ı, TRAMOLA ile KALE arasındaki ileti im delillerinin ise, tek ba ına L NES'in fiyat anla ması yapmak suretiyle kartel olarak nitelendirilebilmesi için gerekli olan ispat standardının sa lanamadı ı, TRAMOLA ile KALE arasındaki ileti im delillerinin L NES'e ait ekonomik deliller ile desteklenmesi gerekece i, bu haliyle L NES açısından ihlâlin ba langıcı ve ihlale yol açtı ı ileri sürülen eylemler arasındaki nedensellik ba ının sa lam, açık ve ikna edici delillerle ispat edilemedi i, dolayısıyla L NES'in rakipleriyle bilgi de i imi ve zamanlama da dahil rakipleriyle paralel fiyat artı larında bulundu u hususu ile rakipleriyle bir araya geldi i hususunun ortaya konulamadı ı anla ılmaktadır.

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/431

KARAR NO : 2021/823

Bu durumda, L NES'e yönelik ileti im delili bulunmadığından L NES'e ait verilerin daha kapsamlı olarak irdelenmesi gerekeceği, bu kapsamda fiyatların arttığı ve azaldığı dönemler seçilerek zamanlı bir uyumun olup olmadığının ortaya konulması gerektiği, dosya kapsamında yer alan ekonomik delillerin L NES'in fiyat anlama ması yapmak suretiyle kartel olarak nitelendirilebilmesi için gerekli olan ispat standardının sağlanamadığı, bu haliyle L NES açısından ihlâlin bağımlı ve ihlale yol açtığı ileri sürülen eylemler arasındaki nedensellik bağımlının sağlanamaması, açık ve ikna edici delillerle ispat edilemediğinden, Rekabet Kurulunca L NES'in fiyat anlama masının tarafı olup olmadığının ispatlanabilmesi amacıyla oligopolistik piyasanın özellikleri de göz önünde tutularak fiyatların arttığı ve azaldığı dönemler seçilerek zamanlı bir uyumun olup olmadığının hususları ayrı ayrı olarak bir karar verilmesi gerekirken eksik incelemeye dayalı olarak davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin dava konusu kurul kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle,

1-) Dava konusu işlemin PTAL NE,

2-) A a ida dökümü yapılan 569,55 TL yargılama gideri ile AAÜT uyarınca duru malı işlemler için belirlenen 3.110,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3-) Artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine,

Dair kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge Daire Mahkemesi nezdinde istinafi kabul olmak üzere 15/04/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
ALÜN	MEHMET YILMAZ	CANDAN SARCAN
38451	182350	216773

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u>	
Başvurma Harcı :	54,40 TL
Karar Harcı :	54,40 TL
Y.D. + Y.D. tiraz Harcı :	238,20 TL
Vekalet Harcı :	7,80 TL
Posta Gideri :	214,75 TL
TOPLAM	569,55 TL